

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
RUTTKAY MENYHÉRT.
Helyettes szerkesztő:
BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Üres czimek.

Minden ember legyen ember
És magyar,
Kit ez a föld hord s egével
Betakar.

Igy énekel a költő. Azt mondja: ne legyen különbség ember és ember közt. Dőljenek le a rendi szervezet bástyái, melyek elkülönítették egyik magyart a másiktól. Ne legyen *nemes* és *nem nemes*. Hazafi és polgártárs legyen minden ember.

A költőnek ez a szép álma szabadságharcunk idején beteljesült. Örömmel, büszkeséggel tekintünk vissza arra a korra, történelmünknek ama fényes lapjára, a melyre 1848-at följegyezték. Az ember-méltóság eszménye felé oly rohamos lépéssel közeledtünk az alatt az egy év alatt, a mennyivel hosszú századok haladása sem dicsekedhetik.

De jaj, hová jutottunk azóta?! Ma éppen ott vagyunk, a hol néhány évtizeddel ezelőtt voltunk: *a legsötétebb középkorban*.

Tekintsünk csak szét magunk körül. Mit látunk?

Elkülönített társadalmi köröket. Rendi különbözőséget. — Vagy talán még többet: *kasztrendszer*. Kasztokat: rang, vallás és faj szerint. Mindegyik kaszt orosz-lankarmokkal, tűzokádó sárkányokkal őrizteti a maga határait. Onnan kijönni, oda idegennek, más kasztbelinek bemenni nem szabad. Mert akkor megmarják, felfalják.

Napjainkban az elkülönítés munkája már nagyon előrehaladott stádiumba jutott. Ismét különbséget tesznek magánok és demokraták, törzsökös családok és parvenük között. Katholikus és protestáns ellenségekként állanak egymással szemben. Sokszor a keresztyén gyűlölködik a zsidóra. Máskor viszont emez bizalmatlankodik a másik irányában. — Magyar faj veti a másik szemére, hogy eredetileg nem magyar. Vádolja, hogy mért nem asszimilálódott.

Igazában pedig fél, hogy asszimilálódni fog. — Szóval a visszavonás tüze lángol mindenfelől.

És ezt a tüzet mesterségesen szitják újabban a kitüntetésekkel, a nemzeti czimek és ordók adományozásával. Nem elég az a különválás, a mit a megromlott viszonyok eredményeztek. Még számosabb, még erősebb választófalak kellene.

Czim- és rangkorságban szenved manapság az emberiség. Gomblyuk betegség bánt csaknem mindenkit.

Mindenféle hiu s a szó szoros értelmében *üres czimek* után vágyódnak. Boldogok, ha valami „*nemesség*”-et, „*királyi tanácsosság*”-ot, vagy más efféle czimet elnyerhetnek. Ha meg „*valóságos belső titkos tanácsosok*”-ká lesznek, akkor már senki se beszélhet velük gyalog!

Pedig mit kaptak? „*Titulum sine vitulo*.” Erkölcsi és finanziaális tekintetben bizony édes-kevés haszna van a kitüntetésnek. Valóságosan: Nesze semmi, fogd meg jól! Ám az az érdekes a dologban, hogy még tiszteletbeli állásra sem tesznek szert. Mert a *kir. tanácsostól* épp úgy, mint a v. b. t. *tanácsostól* soha sem kért *tanácsot* a király. Talán nem is ismeri egyikét-másikát.

De ez még mind megjárja. Hanem egy pár éve valami újabb csudabogár került hozzánk. A „*kereskedelmi tanácsos*” és „*udvari tanácsos*” czim. Magától értetődik, hogy szeretett sógorunktól: az osztrákoktól. A hol már régebben divott az efféle titulus.

Lám, egy Deák Ferencz, egy Arany János . . . stb. nem áhítottak kitüntetések után, kitértek előle és mégis *kitüntek*. Egy Apponyi sem azóta európai hírű, mióta v. b. t. tanácsosi titulusa van. Jóllehet, ez volt az első ilyen kitüntetés és csak ez vette el ebbeli szüziességét.

A ki kiváló férfiú, az amugy is kiválik. A kitüntetés éppenséggel nem

növeli glóriáját. Okos és komoly emberek szemében nem születés, nem rang, hanem egyedül az ész, a tudás, a jellem és becsületesség adnak tekintélyt és elsőbbséget.

A pálinka.

Egy méreg rágódik a mi népünk életfáján, mely hova-tovább mind nagyobb rombolásokat visz véghez erkölcsében, vagyónában, egészségében. Mondanom sem kell, hogy ez a pálinka. Népünknek valóságos szükségletévé lett, talán az életet sem tudja elképzelni már nélküle. Dolog időn elhitei magával, hogy a munkát csak vele bírja; ünnepnapokon, téli pihenőben, avagy multságokon kedvtelésből, szórakozásból isszák.

Azt a rombolást, melyet ez az átkozott ital véghez visz a szervezetben, a legtöbb paraszt nem ismeri, vagy ha hallott is valamit harangozni felőle, nem hiszi el. A kórság veszedelmesen terjed, a hajlam apáról fiura öröklődik s tudatlan népünk már a zsenge gyermeket kezdi szoktatni e méreghez, mintha bizony nem lenne később is elég ideje, hogy e vészes szenvedélynek rabja legyen.

Nem hiszem, hogy népünket nagyobb veszedelem fenyegetné ennél s hogy volna egy másik ország, hol a népromlást, az emberirtást a mívelt osztály olyan közönnyel nézné, mint nálunk. Jajgatunk és méltán, hogy a paraszt vagyona idegen kezekbe, többnyire korcsmárosokéba kerül. De hát istenem, ki tehet róla, ha az a korcsmáros józan s a mi parasztunk hozzáhordja a keresményét s végül a vagyont? Senki sem tilthatja meg nekem, hogy nyiltan ki ne mondjam, miszerint e kis existenciakelzülését mély fájdalommal nézem, a nélkül, hogy a tértfogalókra irigykedném. avagy őket gyűlölném. Elvégre, mint már említettem, a korcsmárosok sem hibásak. De

ROSENBERG GYULA

szőnyegek, függönyök, takarók és pokróczok nagy áruháza
a volt Makra-féle helyiségben (Debreczeny ház)

Máhr Károly úrral szemben.
Gyapju, esipke és tüll **függönyök**. Futó- és szalon-**szőnyegek** minden minőségben. **Paplanok** és **matraczok** lószőr és afrique(tengeri fű).

A legolcsóbb szabott árak minden darabon feltüntetve.

elsőrangú női divat-áruháza
a színház-épületben.

Szíves értésére adom a tisztelt hölgyközönségnek, hogy a **tavaszi idényre** valódi **szövet- és selyem ujdonságaim** — teljes angol és francia választéka beérkezett. Mintákkal vidékre készséggel szolgálók és minden rendelést **bérmertesen** küldök.

Szigoruan szabott árak! Készfzetésnél 5 százalék engedménnyel.

a parasztok, e magukra hagyott szerencsétlenek sem kárhoztathatók. Őket az állam mint adó- és katonaalanyt kezeli s velük vajmi keveset törődik. A néptől elszakadott nadrágos osztály pedig egy kaszinói kártyaparthit többre becsül a világ minden parasztjának boldogulásánál. Megbecsüli a népet, mert nála cselédeskedik és földjét mivel, de már gondozásával, vagyoni és értelmi izmosodásával éppen nem törődik. Már pedig a mit nem óvnak a veszedelemtől, annak, ha gyöngye, okvetlen pusztulnia kell. Miért kötik be az oltványokat télen a szőlőben, ha nem azért, hogy bennük a nyul kárt ne tessen? Kis gyermeket miért óvnak mély víz partján való sétálástól? Nos, ha az a korcsma és pálinka olyan veszedelmes a népre, még is csak kellene valamit tenni a növekedő őrültség (delirium), gyilkosságok, bűnök és vagyonelzűlés meggátolására. Hisz maholnap a börtönök és az őrültek háza nem tudja befogadni a pálinka szerencsétleneit.

Többször szólaltunk fel már ez óriási veszély ellen, mindég sikertelenül. Az alvó társadalom még arra sem képes, hogy mértékletességi egyleteket teremtsen. A józan Franciaországban 4000-nél több van ilyen, többnyire papok vezetése alatt. Szégyen kimondani, hazánkban nincs egyetlen egylet hasonló czállal, pedig Oroszországot sem véve ki, alig hiszem, hogy volna a világon ország, melyben ilyen irtó háborút folytatnának a nép kipusztítására, tönkretételére.

Mert hiszen nálunk maga az állam a legfőbb pálinkakorcsmáros, a többiek csak a főbérlőnek fiókjai. Nagy jövedelmeket huz a nép romlásából s kiadásainak fedezésében a regale jövedelmek ugyancsak szerepelnek. Hisz a Wekerle pénzügyi zseniálitása legfőképp abban állott, hogy a regale meg-

váltásával és a szesz árának felemelésével ügyesen áthárította az állam terheit a gazdaközönségre. Most már a regaléjövedelem az évi háztartás elengedhetlen és pótolhatlan forrásaként szerepel, melynek eltörléséről sokak szerint szó sem lehet.

Lám, az Egyesült-Államok legtöbb tartománya a pálinkaivást egyszerűen eltörlötte. S a tapasztalás azt bizonyítja, hogy a méreg kitiltása után a nép jóléte, erkölcsi épsége egyszerre felemelkedett. Itt kell kezdeni a kivándorlás korlátozását, a székely kérdés megoldását, mert míg népünk a józanságra kapható nem lesz, addig ugyan hiába minden fáradozás, mely felemelésére irányul.

Népünk helytelen táplálkozása lényegesen belejátszik a pálinka ivás megszokásába. Ugyanis a szegényebbnek jóformán összes tápláléka kenyérre és lisztes eledelre szorítkozik, melyekből a szervezet a kelleténél több cukrot, de a szükségesnél kevesebb fehérnyét kap, következésképp, az ilyen egyoldalú, egyszerű táplálkozás mellett állandóan gyötri a szervezetet a *fehénye éhség*. Ennek az *elbödítésára* issza a szegénység a pálinkát.

A jómódu gazdaosztály házában, hol nem hiányzik a tej, zsir és tojás, természetesen, minden másképp van, de a vagyontalan osztály állapota igazán elszomorító. Franciaországban és Belgiumban a kormány gondoskodik arról is, hogy a nép olcsó hushoz jusson. Ott egy óriási házinyul faj, az u. n. *lapin* elterjesztéséről, kiosztott tényésanyaggal maga az állam gondoskodott s az apró gyermekek tenyésztik a nyulat mindenféle dudvával; gyermekek látják el hussal az asztalt. Nem lehetne-e ugyanezt nálunk is megkísérteni? Ausztriában az olcsó lóhust évtizedek óta vágják a szegényebb nép számára. Jó volna, ha az ostoba előítéletek elhagyá-

sával nálunk is valahára behoznánk ugyanezt.

A vasárnapi korcsmázást egyszerűen törvénnyel kell eltüntetni. Abban igazat adok a „Borsodmegyei Lapoknak“, hogy a fogyasztási szövetkezeteknek, melyek a népjólét emelését tűzték jelszónak a zászlójukra, nem volna szabad pálinkát árulni. *De másnak sem. Keressen a kormány egyéb jövedelmi forrást a regalé pótlására és törölje el az egész országra kiterjedőleg a pálinka árulását.* Hol az uri osztálytól kezdve, le a parasztig mindenki nemzeti virtust csinál az ivászatból, ott csak ilyen gyökeres intézkedésekkel lehet segíteni.

Mert ha van állatvédő egyesület, ha a barmokat is óvjuk a testi rongálástól, akkor embervédelemre is kell gondolnunk. Közönyösen nézni elvégre is nem lehet, hogy a népet az állam jövedelem hangoztatásával kiirtsák.

Csak pár hónappal ezelőtt terjesztett be Körber egy törvényjavaslatot, az iszákosság terjedésének meggátolásáról, pedig oda át féligre sem olyan nagy a veszély, mint nálunk. Ideje már, hogy mi is hasonló czélú törvényeket teremtsünk. Mert a fogyasztási szövetkezetek felállításával a népet megmenteni nem lehet. Józan élet nélkül nincs munkáság, nincs se anyagiakban, se szellemiekben, se erkölcsiekben előhaladás, s míg népünk kezéből erőszakkal, törvény erejével ki nem vesszük a pálinkás flaskót, addig nép boldogításról ne beszéljünk.

Nem Károlyi Sándor és társai, de az a miniszter lesz népünk megmentője, ki a pálinkát országos törvénnyel a közforgalomból mindenkorra eltiltja.

Kivándorlási ügynökök városunkban és megyénkben. Ha gróf Károlyi Sándor, az agrariusok vezére köztünk élne, bő alkalma nyílnék az általa észszerűnek tartott kivándorlás fölött való elmélkedésre. Lelketlen ügynökök ugyanis városunkat, sőt megyénk

TÁRCZA.

Az első őszi hajszálhoz.

Hol veszed te magad ősnek hirdetője:
Sötét lombok között sárguló falevél?

Miért susogod a hervadást előre,
Mikor minden tavaszt, hosszú nyarat remél?
Hisz a fülemile még csattog az ágon
S kiseded fiacskáit pelyheseknek látom —
Mi lesz belőlük, ha rajtok út majd a tél?

Rügyező tavaszról gyümölcsstelen ősre
Ugrott-e valaha az anya-természet?
Reményem virágit bimbajukban össze
Csak nálam zuznák-e korai szélvésznek?
Életem évében tavasz volt idáig.
Még nyarát sem láttam s hideg ősre válik —
Vége a reménynek, hogy gyümölcsi lesznek.

Vagy tán nem is tavasz volt az, amit éltem,
Csak a rideg télnek fanyar mosolygása;
Hideg csillogását verőfénynek véltem,
S most látom, mily nagy volt lelkem csalódása.
Csók volt, de halálos, a virág ajkára;
Rövidke örömmek hosszú bánat ára —
Virul, hogy halálát még üdén meglássa.

Sötét hajam őszi sz — itt van az ősz, itt van
Hármat van még másutt s nálam immár dér let;
Hull majd a lomb lassan, csend lesz a csalitban
Énekes örömmim, más vidékre térnek.
Nem csoda, hisz' bokrát vihar tépte — járta,
A boldogság, ez a rebbenő madárka,
Ideig-óráig rakott benne fészket.

Kitéplek ősz hajam! — de minek, te árva? —
A sárga levél is kínált egykor enyhéssel.
Lesztek még többen is, tudom, nemsokára,
Maradj hát, maradj hát gondgyötört fejemmel.
De hogyha már nyaram örökre oda van,
Maradj meg fészken énekes madaram!
A pusztá berekből költészet ne menj el,
Enyhítsd némaságát szelid énekedel. —

Balog István.

Napkeleti kincsek.

— A „Szabadság“ eredeti tárczája. —
Irta: *Vajdai Szabó István.*

(Folytatás és vége.)

III.

Döbögő dobok, jajgató török muzsika
hangjai hallatszottak ki a füleki várból. A
tornyokon lengtek a lófarkas lobogók, a
bástya ormán ragyogott a félhold.

Mikor Macskássy uram megérkezett, háromszor kürtölt a kapu ór és midőn a felvonó hidon berobogott a négy tüzes sárkány, hasra vágódtak a szerezcsen, meg az arabiai katonák. Azt hitték, hogy a magyarok szultánja ül a batáron.

Achmet-Bindzsir basa elébe ment kedves vendégének, homlokon csókolta, aztán keblére ölelte.

A nagy terem tele volt légygyel, dohányfüsttel, kávé illattal, meg magyar urakkal. Ott volt Borsod, Zemplén, Nógrád megyék színejava.

Béke idején nem igen félték a török uraktól, legkevésbé pedig a kedélyes füleki basától, a ki bort nem ivott ugyan, de a szóda-viztől is spicczet kapott, ha mulatni kellett.

Eltek, ittak, füstöltek.

Egyszerre csak — fekete kávé után Kur-sid-Zia bég, az irástudó Ulema — előhuzott egy hosszú török irást. Háromszáz női, háromszáz férfi — név volt azon egymásután pogány abc rendben írva — összevissza . . .

Először is oda nyujtották nagy tisztességgel az ivet a gazdaságáról híres Macskássy uramnak, a miskolczi főbirónak — ki könyö-

nagyrészt is festett eldorádójukkal elbolondították és mozgásba hozták. A helybeli szegényebb néposztály még az utcán is állandóan erről beszél. Braziliába csábitják a szerencsétleneket, hol mindenkinek ingyen két tehenet, két ökröt, két lovat, és 20 hold földet adnak (!!!) A jelentkezési irodák a Gyár-utcában és Nyakvágón működnek. A mozgalom falura is kiterjed s főképp Sajó-Lád és Szentpéter vannak erősen behálózva.

Ha a szerencsétlen áldozatok az Egyesült államok felé vennék az utjokat, még hagyján volna. Ott legalább van törvény, vannak magyar egyletek, melyek segítenek idegenbe szakadt honfitársaikon, nekik munkát szereznek, s hozzá az éghajlat a mienkkel majdnem egyező.

De Dél Amerika forró, gyilkoló, sárga lázas éghajlat alá menni, — hol a nappali hőséget európai ember nem hogy munka közben, de lakásában, árnyékban sem állja, hol a portugál-spanyol faj *fehér rabszolgát* nevel magának a senki által nem védett kivándorlókból, — ez mélyen elszomorító! Hónaponként küldik onnan a kivándorlók nem a pénzt, hanem irtóztató szenvedéseikről, kinzóikról, a szivfacsaró leveleket, de ezekkel az ügynök urak nem dicsekednek az elbolondítottaknak.

Mi azt tanácsoljuk könnyelműen vándorbotot ragadó honfitársainknak, hogy az *ügynök urakat itthon ne hagyják, hanem okvetlen vigyék magukkal* s ha távol a hazától bajba kerülnek, vonják ott őket *amerikaiisan* felelősségre. Mert mégis iszonyúság, hogy ezek a jó madarak a fejenként tíz forintért eladott honfitársak rovására idehaza korhelykedjenek és tetejébe még ki is kaczagják áldozataikat.

Alispánunktól és rendőrségünktől elvárjuk, hogy a nyomozást haladéktalanul megindítsák s a fő ügynököt hüvösre helyezik, a mi mellékesen legyen mondva, az illető számára nem is lesz már szokatlan.

Lovagias ügyek.

— Alkalmi előfuttatás —

A „magyar társadalom“ megmozdult: sikra szállt a párbaj-mánia ellen. Vanuk optimista lelkületű emberek, a kik azt képzelik, hogy most már csakugyan vége lesz a párbajokkal való kápca-betyárkodásoknak, hogy márezen-tul zavartalan nyugalommal folytathatja hasznos munkáját a tisztességes magyar társadalom, mert hiszen egymás után nyilatkoznak a kisebb és nagyobb társas körök: a terezvárosi kör, az erzsébetvárosi kör, az óbudai és a többi polgári körök, no meg tán Abád-Szalókon és Szilas-Bolháson is kifakadtak a párbaj-mánia ellen s egy fenegyereket ki is zártak a kaszinóból, a miért egy másik kaszinó-tagot párbajra mert kihívni — a Kálmán József legyilkolása után való második héten.

A napokban pláne deputáció is járt Wekerlénél s a „nagy ígérő“ a legbiztosabb kilátásokkal bocsátotta el a párbaj ellen szövetkezett jóra való társas körök derék küldöttségét.

A jámbor emberek! Mintha ők képesek volnának ujáterementeni azt a beteg embert, a mit „magyar társadalom“-nak nevezünk. Mintha nekik volna elég erejük kisöpörni a mi saját külön Augias-istállónkat. Uj Herkules kellene ahoz, hogy helyre állhasson az igazi lovagiasság és az egyéni becsület eszménye s megtisztuljon az arisztokraták dölyfétől, a fertálmagnások rüpkéségétől és a szoldateszka czopfjától.

Beszélhet Vázsonyi Soma bármily ékesen a Terezváros józan polgárai közt, nyilatkozhatik Wekerle bármily biztatólag a jóindultu polgárság nemes törekvése iránt: mindez csak kismiska és hasztalan erőlködés, míg meg nem mozdítja fülét a Széchenyi eltorzult alkotása: a magyar társadalom élére areopognak feltolakodott nemzeti kaszinó.

Addig folynak a párbajok; flakkereznek a segédek, nyilatkoznak az ellenfelek; pocskékolódik a sok jó papír, tinta és vér és

a mind ennél drágább, idő. A hiábaváló költekezést nem is említve. Csak ne neveznék aztán ezeket a hallatlan ostobaságokat „lovagias ügyek“ nek, mikor a legtöbbjétől annyira távol áll a lovagiasság, mint Makó Jeruzsálemtől.

Lovagiasság! Szép fogalom ám ez, uraim. Lovagiasság a nők, a gyöngék, az ellenfelek iránt.

Vajjon lovagias-e az a férfi, a ki egy becsületes, jó leánykát elcsábit s aztán a faképnél hagy? Lovagias-e az a férfi, a ki az utcán sétáló szemérmes ifju nőt fixirozza, kisérgeti, talán még meg is szólítja?

Lovagias-e az a férfi, a ki a testileg elnyomorodottat épen ezen testi fogyatkozása miatt guny tárgyává teszi. A ki testi ereje fölényének tudatában a gyöngét inzultálja?

Van-e lovagiasság abban az emberben, a kit elvakít a gyűlölet; s kit ellenfele iránti bosszuvágya sarkal, hogy azt erkölcsileg vagy fizikailag megsemmisítse.

Mindez teljesen távol áll a lovagiasság nemes eszményétől. És mégis mit tapasztalunk? Azt, hogy a legtöbb ugynevezett „lovagias ügy“ a legbrutálisabb lovagiatlanság torz szülötte.

Pimaszok és ripőkök, a szalon betyárjai, az aszfalt vérengző oroszánai grasszálnak a „lovagiasság“ czégre alatt; egy ártatlan szóváltás, egy véletlen könyöktaszítás, egy tyukszem letiprása elegendő, hogy a megsértett becsület nevében egy legeslegujabb „lovagias ügy“ keletkezzék. S ha a világ legderekbabb, legbecsületesebb embere egy tyukszem dolog miatt nem hajlandó életét kockára dobni: mindörökre ki van zárva a „lovagias társadalom“ból, mivelhogy ő nekie „elintézetlen ügye van.“

Elintézetlen ügy.

Két prókátor összevész a tárgyaláson; ez bizony nem ritka eset. Az összekapásból „lovagias ügy“ lesz, vagyis két prókátor helyett négy kap össze megint egymást közt s az egy összeveszésből származik egy rakás „lovagias ügy“ s végződik rettenetes

kig nyult dolmánya zsebébe és kimarkolt háromszáz körmőczy aranyat.

A hölgy nevetet magam rakom meg! — szólt felfuvalkodva, mint egy arany paszomántos kakas. És a diván közepére csapta a tömérdek pénzt.

— Vivát! — kiálták a magyarok.

— Csokjassa! zúgtak rá a törökök.

Nagy nehezen, kelletlen a többi nevetet is megrakták a vendégek.

Ekkor előlépett a póktermetű, czérna szál hangu, kopasz képű mirimuri, a főeunuch és egy ócskaturbánba lökte a czédulákat, aztán szűz kezeivel bele nyulva, kihuzott egyet és átadta az irástudó Ulemannak.

— Belilla! — kiáltá a tudós férfi.

— Enyém az a név! Enyém a tenger kincs! napkelet rubinjai, gyémántjai . . .

Achmed-Bundzsur végig simitá nagy fekete szakállát, intett Mirimurinak és egy intésre szétnyíllott az ebédőterem kárpitja.

— Itt a kincs! Itt van napkelet minden gyöngye, gyémántja! itt van, a mi nekem eddig legkedvesebb volt, háromszáz angyal, az egész hárem! . . . Mától kezdve a tiéd lesz szerencsés nyerő . . . Legyél boldog velük! . . .

Macskássy Áron üstökét kiverte a veriték,

tarkója kiveresedett, aztán felordított mint a sebzett farkas.

— Jesszus Mária! Mit szól ehhez a feleségem? ! . . .

Az egész uri társaság nevetett a páczba került vitében, ki így fojtatta beszédét:

— Kegyelmes basa! Nem akarlak én megfosztani a te földi gyönyörűségeidről, legyen a tied minden aranyom, csak veid vissza isteni hurriaidat! . . .

Achmed-Bundzsur Basa egyet szippantott a borostyánszopkás bugyogós száru csibukjából, oda lépett a kétségbeesett Macskássy Áronhoz és — szeme közé fujta a füstöt . . .

Ritka dolog, mikor a török így megsérti a vendégét, de a füleki basát előntötte az epe.

Aztán kiadta parancsolatba, hogy fogjanak be a batárba, rakják kocsikra a hölgyeket; száz legvitézebb janicsár vegye körül a menetet és kísérje el a miskolczi kapuig.

IV.

Csütörtökön délután már messziről észrevette a miskolczi bástyán álló őr, hogy Csaba felől nagy porfelleg között egy egész hadsereg közeledik a kapu felé, sőt azt is látta, hogy török katonák lándzsája villog, turbánja piroslik.

Megfujta tehát a vész kürtöt és egész torkaszakadtából kiáltá:

— Ad arma!

Csakhamar a bástyákon termett a katonaság és népség, élükön a hősléku amazon — Macskássy Áronnéval.

Mikor a különös menet már majdnem a kapu elé ért, a janicsárok megfordultak és a háromszáz asszonyt ott maradt egyedül Macskássy Áron uram.

— Hát te vén számár megbolondultal? — kiáltotta le hozzá hitestársa.

Aztán kezébe vevén az ágyu kanóczát, közibe durrantott az ártatlan háremhölgyeknek.

Szerencsére csak az ostorhegyét érte a golyó szele, de az is elég volt arra, hogy szétszaladjanak a megriadt cserkesz és andaluziai kimustrált angyalok . . .

Macskássy Áron uram előtt pedig nagy rimánkodások után kinyitották a kaput és feltétel nélkül — kegyelemre — megadta magát!

Három nap, három éjjel lelte a hideg, negyedik nap aztán töredelmesen elbeszélte, hogy nyerte el ő a füleki basától megunt gyémántjait, festett rubintjait, napkelet kopott gyöngyeit! . . .

„nyilatkozat“-okkal. Kölcsönösen befejezik a segédek a felük részéről s támad egy-egy „elintézetlen ügy“.

A kinek ilyen „elintézetlen ügye“ van: az a társadalom páriája, az a mi lovagias társadalmunk szerint „vogelfrei“. Azt szabad összegazemberezni, összegyávázni: az már többet nem részesülhet abban a kitüntetésben, hogy gróf Inczifinczy Manemett ur, vagy valamelyik „firtli“ lovagias uton hasba löjje, — vagy leszabja a fülét.

Hát hol van itt az igazi lovagiasság?

Nem személyekről írok, de egy ostoba és a mellett felháborítólag lovagiatlan felfogásról.

Nézetem és azt hiszem; minden helyesen gondolkozó ember nézete szerint a „lovagiasság“ követelménye első sorban is az, — hogy senkit tudva és akarva ok nélkül meg ne sértsünk; de különösen és főképen ne sértsünk meg olyat, a kinek nem áll módjában az alkövetett sértésért a társadalmi formák szerint elfogadott és megkövetelt elégtételt szolgáltatni és pedig azért, mert az illető erre kvalifikálva nincs.

Ha mégis netalán olyan embert sért meg valaki tudva és szándékosan, a kinek tudomása szerint „elintézetlen ügye“ van: ezt az elégtételt megtagadásra jogos indokul fel nem hozhatjs. Mgrt akkor első sorban ne tessék megsérteni. Így diktálná ezt az igazi lovagiasság.

Csak hogy az igazi lovagiasság, meg az a mi híres saját külön „lovagiasságunk“, az két különböző dolog.

Benedek János.

Az ápoloda.

A miskolczi szegényápoloda választmánya rendes évi gyűlését február 24-én tartotta meg dr. Ráczy György ápolodai igazgató elnöke alatt. — Ott voltak: Albert Ede ápolodai pénztárnok, Csontó Lajos, Doma István, Fischer Lajos, dr. Fodor Pál, Hercz Sándor, dr. Ixel Soma, Katona József, Pores János választmányi jegyző, Ráczy Jenő, dr. Schwalb Ármin felügyelő orvos, Zábráczy György választmányi tagok. — Az igazgató beszámolt az ápolodának 1901-ik évi állapotáról. E szerint volt az ápolodában az év elején 29 férfi és 48 nő, összesen 77 ápolat, az év végén 33 férfi és 51 nő, összesen 84. Meghalt 6 férfi és 8 nő, összesen 14. A választmányi tagok az ápolodát felváltva látogatók; egynek a kiszabott ideje egy hónapig tart. Ezt a köteleiséget a tagok az elmúlt évben is hűségesen teljesítették. Folytatták az ápolatokat a tollfosztást is. Az ebből befolyó jövedelem egy része az ápolatké, kaptak a múlt évben ebből 141 kor. 61 fillért. Az a jótékonyág, melynek forrása folytonosan buzog, nem apadt ki új századunk hajnalán sem. Középből és távolból keresték fel egyesek az ápolodát, hogy abból, a mivel az Isten őket megáldotta, juttassanak azoknak is, kiket a sors mostohasága vagy talán könnyelműségük a mások könnyőritelenségének igénybevételére kényszerített.

Ezeknek a jótévköveknek a sorát már néhány év óta özvegy Dapsy Sándorné asszony szokta megnyitni, ki az 1901-ik évben is gondoskodott arról, hogy az ápoloda tagjai az új év első napján pecsenyét ehessenek, adott e célra 20 kilo sertéshust

Mádai János mészáros mester ur szintén azok közé tartozik, kik több év óta áldoznak a szegények javára, ő 15 kilo sertéshust adott pecsenyének. Tibold-Daróczról egy olyan jótévkö, ki ismeretlen kíván maradni, egy libát küldött, egy szintén névtelenül adakozó miskolczi jótévkö egy 42 kilos sertést. Ráczy Jenő gyógyszerész ur 6 koronát adott az ápolat között kiosztás céljából. Soltész Nagy Kálmán királyi tanácsos ur karácsony első napjára 36 liter bort küldött. Az izraelita egyház úgy gondolkodott, hogy mikor neki öröme van, örömet szerezzen azoknak is, kiknél az öröm a ritka vendégek közé tartozik. Új templomának és iskolájának felavatásakor megvendégelte az ápolatokat. Ebédet adott nekik, melynek étlapja következő volt: Husleves rizszel, turós galuska, sertéspecsenye burgonyával, minden személyre fél liter bor, a férfiaknak szivar. Özvegy Sonkoly Jánosné asszony adott 30 kilo fehér babot, Gyurkó Gyuláné asszony Mező-Csáthról 1 véka burgonyát és 10 kilo fehér babot. Áldott szívek, áldást nyújtó kezek. Áldja meg az Isten őket nemes cselekedetükért!

Fel kell említenünk még dr. Polacsek Vilmos és dr. Széll Miksa fogorvos uraknak a szivességét, kik az 1901-ik évben a szakmájukhoz tartozó betegeket díj nélkül voltak szívesek gyógyítani. Nemes cselekedetükért az ápolat halálján felül megérdemlik városunk lakosainak köszönetét is. mi tiszta szívből jövő elismerésünkkel szívesen teszünk eleget ezen köteleességünknek.

Az igazgató elismerését és köszönetét fejezte ki azok iránt, kik a múlt évben az ápolodánál a havi látogatást teljesítették. A választmány tagjai sem maradtak adósok. Elismerésüket és köszönetüket fejezték ki dr. Ráczy György igazgató urnak, ki fáradhatatlan buzgóságával és tapintatos eljárásával nagyban elősegítette azt, hogy az ápolodában kellő rend és tisztaság uralkodik. Tudjuk, hogy ebből tekintélyes rész illeti dr. Schwalb Ármin felügyelő orvos urat is. Hangot adott ennek a választmány is; szívesen járulunk a megérdemelt elismeréshez mi is.

Kellemetlen meglepetésben is részesítette az igazgató ur az ápolodai választmányt. Felemlítette ugyanis, hogy az 1901. évben az ápolodai kiadást nagy mértékben növelte az, hogy az ápolodai betegek részére rendelt gyógyszerek árát több évről követelte és vette be az állam az elmúlt évben, holott ezeket a költségeket előzőleg már az országos betegápolási alap fedezte. A választmány megütközéssel értesült erről a törvényekkel merőben ellenkező eljárásról. A magyar királyi belügyminiszteriumnak 118956. szám alatt 1898 december 2-án kiadott rendelete az 1. §-ban világosan kimondja, hogy az országos betegápolási alap terhére gyógyszert lehet rendelni azoknak a szegényeknek a számára, kik azért, mert magukat közsegély nélkül fentartani nem képesek, nyilvántartatnak; továbbá a hatóságilag igazolt szegénysorsuak részére, kik keresetük vagy jövedelmük csekély voltánál fogva csakis annyival rendelkeznek, a mennyi fentartásukra szükséges, sőt azoknak is, kik éppen betegségük alkalmával a gyógyszer árának megfizetésére képtelenek.

Ugyan miként lehetett ebből a rendelet-

ből azt magyarázni ki, hogy az ápolodai betegek részére rendelt gyógyszert a város lakosainak pótdórából fentartott ápoloda pénztára fizesse! Hát lehet olyan törvényt magyarázó, a ki azt meri állítani, hogy az a szegény, a ki egészséges korában élelem, ruházat és lakás tekintetében az ápolodára szorul, betegsége alkalmával képes legyen a gyógyszer árát megfizetni. Hiszen azok az ápolodában lakók addig nem mennek az ápolodába, míg annyi keresetük vagy jövedelmük van, a mennyiből megbirnak élni. Azt sem állithatja senki sem, hogy azok az ápolat magukat közsegély nélkül felbirják tartani. Miféle fogalma lehet az ápolodáról és különösen a mi ápolodánkról annak, a ki ápolodánk pénztárát a gyógyszerek árának kifizetésére kötelezte? Hol az a jog, hol az a törvény, hol az az igazság, melylyel össze lehetne egyeztetni azt, hogy attól a várostól, mely az országos betegápolási alaphoz a törvények által rendelt pótdóráját beszovalgáltatja, újabb teherrel sújtassék azért, mert szegényeinek sorsáról községi pótdórája növelésével is gondoskodni kész.

A választmány ebben az ügyben a városi közgyűlés intézkedését fogja kérni. Azt hisszük, hogy a közgyűlés meg fogja kérni az illető hatóságot, hogy magasságából tekintsen le oda is, hol azok a szegények laknak, kiknek helyzetéről, állapotáról annak még homályos fogalma sem lehet. Ha a törvény azt követeli, hogy városunk lakosai is fizessék az országos betegápolási adóból rájuk eső részt, akkor városunk lakosainak joguk van ahhoz, hogy annak az országos betegápolási alaphoz jótékonyágában városunk legszegényebb lakosai is részesüljenek. Ez az igazság!

P. J.

Megyei és városi ügyek.

— Képviselő választók összeírása. Az országgyűlési képviselők választására jogosultak névjegyzéke az 1899. évi XV. t.-cz. 142—152. szakaszai értelmében hivatalból kiigazítandó lévén, az 1876. évi XVIII. t.-cz. 1. szakasza rendeletéhez képest az alulírt központi választmány részéről a kérdéses összeírás teljesítésére Miskolcz városában e folyó 1902. évre a következő tagokból álló küldöttségek választattak meg, nevezetesen: Az északi kerületben: Elnök: Dr. Ferbstein József. Tagok: Hess Miklós, Csontó Lajos. A déli kerületben: Elnök: Dr. Neuman Bertalan. Tagok: Ujházy Kálmán, Wächler Vilmos. Midőn ezekről a választó közönség hivatalosan értesítették, míg az összeíró küldöttségek elnökei működésük megkezdésének napját és helyét a 32. szakasz értelmében közzétették, alólírott központi választmány részéről a választó közönségnek a következők ajánlatnak figyelmébe: 1-ször: Ezen összeírásnál a jogosultság törvényes feltételeivel mindenki tüzetesen megismerkedni igyekezzék. 2-ször: Mindazok, kik választói joggal birnak, vagy magukat egyik kerület névjegyzékéből a másikba kívánják áthelyeztetni, a névjegyzékbe felveendők. 3-ször: A névjegyzékek ezen összeállításánál azok veendők be, kik a megelőző 1901. évi egyenes adójuk, régi jog, ház és földbirtok, vagy értelmiség alapján választói jogosultsággal birnak. Az

esetleg előfordulható kihagyások elkerülése czéljából az összes hivatalok vezetőségei ez uton is felhivatnak, hogy választásra jogosított tisztviselőiket a név, kor, foglalkozás, fizetés és lakhely, valamint az előző 1901. évben fizetett adómennyiség megjelölése mellett az összeíró bizottságnál (Városház, nagy tanácsterem) folyó évi márczius hó 20-ig jelentsék be. Mindezek közhírré tételnek azért, hogy bár a névjegyzékek összeállítására hivatalból történik, választói jogosultságának a névjegyzékbe való felvételét mindenki önmaga is figyelemmel kísérhesse, sőt részben eszközölhesse.

UJDONSÁGOK.

— **Katonai áthelyezés.** *Schulteiss* Emil, a helybeli 10. honvéd gyalogezred alezredese, a nyitrai 14. honvéd gyalogezredhez, *ezredparancsnoki* minőségben áthelyeztetett. — Az áthelyezett alezredest katonaság és polgárság egyaránt kedvelte, s távozását az egész városban őszintén sajnálják.

— **Egyházlátogatás.** Az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegyében most folynak az egyházlátogatások (canonica visitatio). A miskolczi ev. ref. egyházat tegnap látogatta meg *Sólyom* Gyula heő-csabai lelkész, mint kiküldött tanácsbíró *Tóth* Béla mező-keresztési lelkészszel, mint jegyzőkönyvvezetővel. A kiküldött személyes meggyőződést szereztek az egyház szellemi és anyagi helyzetéről, gondosan megvizsgálták az évi számadásokat s ezekről az egyházmegyének tesznek részletes jelentést. Az egyházmegye küldöttének tiszteletére *Nagy* Ignác lelkész nálakoma volt, mely alkalommal sok szellemes pohárköszöntő hangzott el. A küldöttek Miskolcra a környékbeli egyházak látogatására indultak.

— **Esküvő.** Dr. *Vécsey* Mátyás nógrád-vármegyei szolgabíró tegnapelőtt délelőtt a helybeli ág. ev. templomban oltár elé székudvari *Horváth* Jolán kisasszonyt. Az esketést *Zelenka* Pál püspök végezte. Az esketésen az ifjú pár tanui gyanánt *Degenfeld* Lajos gróf volt nógrádmegyei főispán és *Horváth* Lajos főrendiházi tag, a menyasszony nagybátyja szerepeltek.

— **Nőegyleti közgyűlés.** A borsodmegyei nőegylet múlt hó 25-én tartotta *Xivkovich* Emilné urnő elnöklété alatt évi rendes közgyűlését. Elnöknő megemlékezett a közgyűlést megnyitó beszédben az 1901. évi július hó 17-iki ünnepélyről, a midőn az ujonnan épült árvaházat avatták fel s köszönetet mondott az építészeti bizottságnak fáradozásaiért. Majd *Lichtenstein* László főpénztáros zárszámadási jelentését tárgyalták, a mely szerint a nőegylet vagyona 1901. év végével 90184.69 koronát tüntet fel. A nőegylet az új árvaház építése és berendezési költségeire 28965.35 koronát fordított. Több apróbb ügyek elintézése után *Blassejovszky* Ferencz apátplébános köszönetet mondott elnöklő *Xivkovich* Emilné urnőnek a gyűlés vezetése körül kifejtett fáradságáért s ezzel a közgyűlés véget ért.

— **Áthelyezés és kinevezés.** benefai *Bacsák* Zsigmond helyi alkalmazású ezredes, a miskolczi 7. sz. lóavató bizottság elnöke, hasonló minőségben a budapesti 1. sz. lóavató bizottsághoz áthelyeztetett, ravensteini *Römer* Károly helyi alkalmazású őrnagy pedig beosztva a miskolczi 7. sz. lóavató bizottságnál, ezen bizottság elnökévé kineveztetett.

— **Dr. Szentpály felolvasása.** Említettük, hogy iparkamaránk nagyképzettségű derék titkára, holnap délután fél 3 órakor hely-

beli terménycsarnok nagytermében az önálló vánterületről felolvasást tart, mely iránt máris városzerte általános az érdeklődés, s melyre ez uttal még egyszer felhívjuk közönségünk figyelmét. Közgazdasági kérdések uralják és döntenek el mai nap a népek sorát; érdeklődni ezek iránt mindenkinek hazafui kötelessége!

— **Dalestély.** A miskolczi polgári Dalos-egylet ma szombaton márczius 1-én tartja kedélyességéről nevezetes dalestélyét a Korona nagytermében. Műsor következő: 1. Mikor megyek az oltárhoz, (id. Ábrányi K.) 2. Édes lánykám, (Huber K.) 3. Csillagos az éjjel, (Hoppe R.) 4. Zúg az erdő, (Máder M.) 5. Régi nóta, híres nóta, (Lányi E.) A hangverseny után táncz virradtig.

— **Eljegyzés.** *Katona* Mór, a kölcsönös önszegélyző hitelszövetkezet főkönyvelője eljegyezte *Korach* Vilmos helybeli fakereskedő kedves leányát, *Margitkát*.

— **Márczius Idusa.** A diósgyőri ág. hitv. evang. egyház „Enek és dalköre” 1848. márczius tizenötödike emlékére a Diósgyőrtapolca fürdőben 1902. évi márczius hó 16-án (vasárnap) emlék-ünnepélyt rendez. Az ünnepély programja: 1. Hymnus, éneklő a dalkör. 2. Nemzeti dal, szavalja *Majher* Albert. 3. Ünnepi beszéd, tartja *Hancke* János. 4. Új őseink hazája, éneklő a dalkör. 5. Ébredj magyar, szavalja *Prunyi* Imre. 6. Népdalegyveleg, éneklő a dalkör. 7. A népfelkelők, szavalja *Konczvald* András. 8. Szózat, éneklő a dalkör. Hangverseny után táncz. Beléptidij tetszés szerint. Kezdeté pontban 7 órakor.

— **A honvédség köréből.** *Rosner* Oszkár, *Zemplényi* Nándor, *Victorisz* József és *Majler* Miklós a 10. honvédgyalogezredbeli tartalékos hadnagyok, a honvédség kötelekéből, rangjuk megtartása nélkül, saját kérelmükre elbocsáttattak.

— **A posta köréből.** *Fritsch* Ferencz m. kir. posta- és távirada tisztet Miskolcra Fiuméba helyezték át. — *Tóth* István posta és távirada gyakornokot Budapestről Miskolcra helyezték át.

— **Eljegyzés.** *Földváry* Simon e napokban eljegyezte *Wiesenberg* Etelka kisasszonyt.

— **Hymen.** *Grünwald* Lajos, a miskolczi bõripari hitelszövetkezet üzletvezetője, eljegyezte *Weisz* Helén kisasszonyt, *Weisz* Ármán magánzó kedves leányát.

— **Kinevezés.** A kassai m. kir. pénzügyigazgatóság *Lusoták* Ödön sajó-szentpéteri lakost a kassai m. kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

— **Hangverseny.** A borsodmegyei nőegylet legutóbbi közgyűlésén egy nagyszabású hangverseny rendezését határozta el, a melyet báró *Vay* Zsófia, az egyesület nagynevű elnökének emlékére f. évi május hó 15-én Miskolcra fognak tartani. A hangverseny tiszta jövedelme az árvaház javára fordítattatik.

— **Közgyűlés.** A miskolczi kereskedelmi betegsegélyző pénztár kilenczedik évi rendes közgyűlését márczius hó 9-én d. u. 2¹/₂ órakor tartja meg a kereskedelmi és iparkamara dísztermében.

— **A borsod-miskolczi közmívelődési egyesület** folyó hó 16-án *kurucz* estélyt rendez, melyen a helybeli daléregylet több *kurucz* dalt fog előadni.

— **A kereskedők és a Gazdák köre** holnap este tartja első *férfit estélyét* a Seper szálló nagytermében. Az estély iránt nagy érdeklődés mutatkozik, s azon tagok által bevezetett vendégek is szívesen látatnak. Résztvételi jegy 4 korona, melyben az ital és zenédij is benn foglaltatik.

— **A villamos vasutnak** január havában 6310 korona bevétele volt. E bevétel a tavalyi januárhoz képest emelkedett, a mennyiben akkor a bevétel 6197 koronára rugott. A többet tehát az idén 1.8%.

— **Tűzoltók gyűlése.** A miskolczi önk. tűzoltó-egylet évi rendes közgyűlését a városházba nagytermében f. évi márczius hó 9-én, vasárnap d. e. 10 órakor tartja meg, melyre az egylet alapító, pártoló s működő tagjait tisztelettel meghívom. Miskolc, 1902. márczius 1. Horváth Lajos, elnök. Tárgyai: Elnöki megnyitó. A parancsnokság jelentése 1901. évről. A felügyelő bizottság jelentése 1901. évről. Az 1902-ik évi költségvetés megállapítása. Felügyelő bizottság, orvos, titkár, építész és szertárnok választása. Esetleges indítványok.

— **Geyer Stefi körútja.** Geyer Stefikét, ezt a bájos leánykát, a ki varázshegedűjével már eddig is nemcsak a százerekre menő tömeget hódította meg, hanem koronás főket is hatalmába ejtett, legközelebb üdvözölni fogjuk városunkban is. A fizikailag még kicsiny, de a művészetében már igen nagy „*Stefike*” hódító köruttra indul Magyarországon s turnéjában meglátogat minket is. Nagy tisztelet éri városunkat ezzel a látogatásával, mert *Geyer* Stefi ugyszólván, csak az elsőrendű zenei metropolisokat kereste fel művészetével. És vajjon minek köszönhetjük a kis Stefi látogatását? Annak, hogy a Rivieran himlő járvány ütött ki, mely miatt a művészno ottani szerződését felbontani volt kénytelen. És felszabadulván kötelezettségeitől, mi sem természetesebb, hogy Stefike szívesebben engedett azoknak a kedves felszólításoknak, melyeket *hazájának* számtalan városából kapott, mint azoknak, a melyek külföldről érkeztek hozzá. Hallani fogjuk tehát mi is az ő varázshegedűjét, a mi kétségkívül ünnep lesz reánk nézve, a kik oly ritkán részesülhetünk az ilyen abszolút zenei élvezetben.

— **Egy többszörös rablógyilkos elfogva.** Szenzációs letartoztatást eszközölt tegnapelőtt a miskolczi rendőrség. Razzia alkalmával több foglalkozás nélküli csavargót tartóztattak le, a kik között volt *Snigorovicz* Emil bratyorowi (galicziai) illetőségű csavargó is. Gyanus és kihívó viselkedése a kihallgatás során feltűnt, minek folytán táviratilag megkérdezték a bécsi rendőrséget — miután vallomása szerint Bécsben többször huzamosabb ideig tartózkodott — hogy nincs-e feljelentés ellene. A bécsi rendőrségtől megjött tegnap a válasz, hogy nevezett csavargót csalás és lopás miatt körözik. Kihallgatása során váratlan vallomást tett, a mennyiben bűnbánólag elmondta, hogy *Bécsben már két rendbeli rablógyilkosságot követett el*. Lelkiismerete mardossa — ugymond — nem bírja ki tovább. Öngyilkos akart lenni ugyanis, azért vall be mindent, jölehet tudja, hogy a kötelet el nem kerüli. Teljes részletességgel adta elő, hogy 1894. év nyarán Bécsben az I. ker. Rudolf-tér 2. sz. alatt követte el a gyilkosságot. Egy délelőtt felment dr. Róthzlegel ügyvéd lakására, kitől segélyt kért. Az az ügyvéd ridegen visszautasította és kikergette. Erre bosszúból és pénzvágtyból elhatározta, hogy megöli. Aznap déli 12 órakor kileste, míg irodájából mindenki eltávozott és újból felment s *kalapácsal kétszer fejbe verte*, mire az ügyvéd a földre esett. — Ekkor a zsebeiben levő kulcs egyikével kinyitotta a Wertheim-szekrényt s ebből mintegy 300 frtot elvitt. Elmondta, hogy a bűnper összes részleteit az újságokból olvasta. A kalapácsot egy csatornába dobta a Duna mellett. Azt is tudja, hogy helyette *Eichinger, dr. Róthzlegelnek az irodavezetője szenved* s hogy a lelkiismereti furdalás teszi nála e vallomást. A másik, állítólag szintén általa elkövetett rablógyilkosság részleteként elmondta: hogy 2 hóval ezelőtt Bécsben a VII. kerületben egy öreg asszonyt ölt meg. E gyilkosság elkövetésére egy *Voboril* nevű csehországi egyénnel szövetkezett s vele együtt hajtották végre a gyilkosságot, akitől mintegy 70 frtot raboltak el. Szerinte *Voboril* e miatt Bécsben fogva van. *Horváth* Károly rendőralkapitány tegnapelőtt este vallomását is megsürgönyözte a bécsi rend-

örségnek, honnét azonban erre vonatkozólag válasz még nem érkezett. — Igaz-e vagy sem, e két beismerő vallomása, nem lehet tudni? Mindenesetre kérdéses, mert tegnap kihallgatása során egy *harmadik* rablógylökosságot, a melyet állítólag Stuttgartban követet el egy leányon, szintén beismert, utóbb azonban, midőn az igaz mondanra újból figyelmeztették, e harmadik gylökosságot visszavonta. Snigorowicz Emil 27 éves, erős testalkatu, beszél németül, francziául, olaszul, oroszul és lengyelül. — Kihallgatása még folyton tart. A bécsi rendőrség választát kíváncsian várják. — Lapunk zártakor értesülünk, hogy a bécsi rendőrség távirati válasza megérkezett. E távirat szerint Snigorowicz vallomása teljesen valótlan.

— **Uj pótkávé gyár.** *Fried* Henrik és Ferencz szikszói lakosok Szikszón egy nagy pótkávé gyárat építettek s azt tegnapelőtt már működésbe is hozták.

— **A hosszú női keztyűk alkonya.** A hosszú keztyűk előirászerűen divatosak estélyeinken és báljainkon. Ez a divat sem nem szép s különösen a tánczosoknak nem igen czélszerű. Miután a nyak és váll szabad, kettősen kellemetlen a karnak bepréselése a szűk keztyűkbe. A hosszú keztyűk divatja a francia direktorium idejéből való, mikor a régi római ruhát utánozták, a melynek rövidke az ujjai. Ez a divat fennmaradt a császárság idejében is és ezután is a tizenkilencedik század harminczas évéig. Akkoriban még volt értelme, mert rövid ujjú ruhákat viseltek a meleg idényben is és a hölgyek a hosszú ujjakkal karjaikat védték a napellen. A harminczas évek végén eltűntek a rövid ujjak és a hosszú keztyűk. S a hosszú keztyűt csak Sarah Bernhardt kezdte ismét viselni, a kinek nagy művészetével tünt fel együtt horribilis soványsága is. S az élelmes művésznő kényszerűségből csinálta meg a hosszú keztyűk etényes divatját s ezt az erényt mai napig gyakorolják hölgyeink a keztyűgyártók igen nagy örömeire.

Most azonban a hosszú keztyűk divatja lassanként már lejárja magát. De teljesen — legalább úgy hisszük — meg nem szűnik soha. Ha a kövér hölgyek nem mondanak le fűzőről, a soványok sem fogják hagyni a hosszú keztyűt.

— **Talált tárgy.** A rendőrség bünygyi osztályánál, mint gyanus szerzeményű tárgy, egy aranyláncz van lefoglalva. A ki jogot formál hozzá, a hivatalos órák alatt jelent-ezzék.

— **Kimutatás** a miskolczi M. Á. V. altiszti kör által 1902 február hó 5-én megtartott tánczvigalmon befolyt felülfizetésekről.

Görgey László, Bittner Vilmos, Soltész Nagy Kálmán 20—20 K. Stankovits Miklós Zelenka Pál, Kun Bertalan, ifj. Wexler Sámuel, Rácz Jenő, Bogár Vince, 10—10 K. H. Sz. Nagy Zoltán 8 K. Tárczay Ferencz, Balázs Miksa 6—6 K., Steiner Pál, özv., dr. Grósz Józsefné, B. Balogh Bertalan 5—5 K., Vidats János, Pfliegler J., Lázár Sámuel, Rábel Albert, Gander Ede, Heimlich Simon 4—4 K., Kun Bertalan Losoncz, Balázs Jenő, Fűrész Sándor, Nachodsky Emánuel, Papp Lajos, Sipos Józsefné, Korányi Boldizsár 3—3 K., N. N., N. N., 250—250 K., Góczy Izidor, Zsivkovits Antal, Steiner Lajos, Krón Ignác, Rév Ödön, Hummer Albert, Schindler Viktor, Grenyó János, Kálnai utóda Gerő, Kállay Emánuel, Lukács Ede, Auer Lajos, Zabrinzsky János, Fuchs Zsigmond, Oswald Jánosné, Dienes Lajos, Laczy Károlyné, Glasner Géza, Heinemann Frigyes, Hegyesi Vilmos, Glück Gusztáv, Gétzy Gyula, Hradil Vincze, Erdélyi János Emőd, Török Ignác, Bárdos Vilmos, Szikla János, Szabó Kálmán, Pálffy Béla, Szelényi és Társa, Tóth Lajos 2—2 K., Oswald János, Buday Béla, Kovács Andrásné, Dobes János, Hradil Rajmond, Zabrinzsky Gyula Mezőkövesd, Földy Béla, Veress József, Várady Sándorné, Karabinszky János, Weisz Henrich, Kruppa János, Banovits László, Lang Ist-

ván, Encz Alajos, Bajza István, Kecskéssy János, Philipp Mihály, 1—1 K., Tokay Lajosné, Kiss Antal 60—60 fill. Összesen 219 K. 20 fillér. Fogadják ezen nemes adakozók adományaikért hálás köszönetünket. *A rendezőség.*

— **Nyilvános számadás és köszönet.** Az ipartestületünk kötelékében létesítendő „Iparoskór“ és „Iparos menház“ javára a f. hó 8-án megtartott tánczvigalmunk erkölcsi és anyagi eredményéről a nyilvánosság előtt a következőkben számolunk be, u. m.: a bruttó bevétel volt belépti jegyekből 560 K, felülfizetésekből 510 K, összesen 1070 K, viszont a kiadások tettek 525 K 12 fillért és így a tiszta jövedelem tett 544 K 88 fillért.

x **Agi Lajos** budapesti (Üllői-ut 61.) vas-kereskedő cég mai hirdetésére a t. cz. olvasó közönség szives figyelmét felhívjuk.

x **Viola crème** szeplő, májfolt s az arcz mindenféle tisztatlanságai ellen biztosan ható zsirtalan készítmény. Jóságát legjobban bizonyítja az, hogy 8 év óta forgalomban lévén, azóta számos értéktelen utánzata keletkezett. Egy tégely 50 kr. Hozzá való

Puritas szappan 1 drb 35 kr., 3 drb 1 frt.

Viola puder fehér, rózsa és crème színben. egy kitünően tapadó ártalmatlan hölgypor, a mely ma már a legegészségszerűbb hölgyek pipere asztalán foglal helyet. Egy doboz 60 kr.

Évek óta tapasztalom, hogy készítményeim a közönség másoknál is keresi. E helyen tudatom, hogy itt elősorolt közkedvelt készítményeim helyben kizárólag csak nálam kaphatók.

Szabó Béla pipere-szappangyáros, gyógyáru- és illatszer-üzlete **Miskolczon.**

Férfiaknak ingyen!!

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra mehozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, sziflisben, valamint elveszített férflerőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősítés szükséges, csodálatos eredményt gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárholon magyarul, mire titoktartás mellett, postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 71 Elektrom Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesítendőek.

Színház, művészet.

(—f—) Szerdán „Katalin“ ment ötödször a szokott jó előadásban.

Csütörtökön „Lear király“ tadták. „Hamlet“ után tehát pár nap múlva ismét láttuk a nagy britt írónak egy másik remekét, a melyben a czimszerepet *Bakó* László művészién játszotta meg. Hatalmas és nagy király volt. Minden szavából kilátszott a mély tanulmány, a mit szerepére fordított. Nemcsak felvonásközben, de nyílt színen is sokat tapsolták. Lear alakítása újabb babérral, újabb sikert hozott neki. Goneril, Reyan és Cordélia szerepében *Holéczy* Ilona, *Bosóky* Boriska és *Szarvassy* Ilona megfelelő

alakítást nyújtottak. Jó volt még *Rajz*, *Hettényi* és *Radó*.

Tegnap pénteken „Boszorkányvár“ ment, Verust *Feledy* Boriska, Coraliét *Szegedy* Zelma játszotta.

Karczagi Szidi énekesnő szerdán, márczius hó 5-én lép fel színházunkban, a „Nebántsvirág“ operetben. A szép hangú fiatal énekesnő, kiről sok jót olvastunk már a buda pesti lapokban, Flavigny Deniset játsza. Második fellépte csütörtökön lesz a „Vereshaju“ népsziműben.

Viragh visszajön. A még alig egy hete bucsuzas nélkül eltávozott *Viragh* Ferencz komikus életjelt adott magáról. Levelet írt *Szalkay* Lajos igazgatóhoz, a melyben fontos családi körülményeire való hivatkozással kimenteti hirtelen elutazását s arra kéri az igazgatót, hogy tekintse őt szabadságon levőnek, s mihelyt családi körülményei engedik, visszajön a társulathoz.

Ejmaradt vendégszereplés. *Porzsoltné* Lukács Juliska három estere terjedő vendégszereplése, a melyet ma este kellett volna megkezdenie, a művésznő betegsége miatt elmarad, s így ma este „Fedora“ helyett a „Svihákok“ kerül színre. Holnap délután az „Asszonyregiment“, este a „Czigány“, bétfőn „Katalin“ és kedden „A zsaba“ megy.

Szerződötetés. *Ráthonyi* Steffikét *Szalkay* Lajos szinigazgató virágvasárnaptól társulatához szerződötette. *Ráthonyi* Steffikét közönségünk előnyösen ismeri, a mennyiben már két idényen át volt elsőrangú, kedvelt tagja a miskolczi színháznak. Szerződötetése bizonyára az egész közönség örömeiről történik. **„Perczek, álmok“.** **„Délkeleti képek.“** Frank Zoltánnak, író- és hírlapíró társunknak a fenti címek alatt megjelent elbeszélés kötetei: *Perczek, álmok* (ára 3 kor.) és *Délkeleti képek* (ára 1 kor. 60 fill.) kaphatók *Vadász* M. könyv-, zenemű-, papír- és író-szerkeszkedésében. A szerző felkéri mindazokat, kik legközelebb megjelenendő „Lombsuttogás“ című verskötetére gyűjtőleveket kaptak, hogy azokat címére a „Borsod-megyei Lapok“ szerkeszkötésébe küldeni sziveskedjenek. A fenti két kötet szerzőnél is kapható, valamint „Lombsuttogás“ című verskötetére előfizetni nála is lehet a „Borsod-megyei Lapok“ szerkeszkötésében, valamint *Vadász* M. könyvkoreszkedésében *Miskolczon.*

CSARNOK.

Merő rongy . . .

*Merő rongy a boldogságom
Ne foltozgasd édesanyám,
Mit öltesz rajta: „Hiu álom“
Szétfeslik az öltés nyomán.*

*Öreg vagyok, ifju évvel
Megjártam már a Golgothát;
Egykor pedig oh mily hévvel
Vivtam harcot, — kemény tusát.*

*Nem harcolok, nem vivok már,
Kaczagom a balgaságom,
Eszményekért hevülni kár,
Önzés minden e világon!*

*Nincs „igaz“ ma, minden kufár,
Pénn a „minden“, nem becsület
Érte vehet bárki ma már
Nemességet, rendjeleket.*

*Am hadd vegyen, csak hadd vegyen,
Nem bántja már a lelkeket,
Elsirattam, eltemettem
Minden igaz eszményemet!*

Berecz Lajos.

Pályázati hirdetés.

Néhai Hegedűs Gyuláné, szül. Bakos Julianna egy 6000 kor., azaz hatezer koronás alapítványt tett, mely alapítványnak évi kamatait oly miskolczi tisztességes polgári családból származott jó erkölcsű, nemre és vallásra való tekintet nélküli kifogástalan egyén nyerheti el kiházasítási díj gyanánt, ki alapítványt tevő halálának havában, akadályok nem léteben, lehetőleg halála napján, vagyis évenként április 2-án megférjhez vagy nőül.

Ezen alapítvány kamataira nézve előnyben részesítendőek: első sorban Dávid József miskolczi lakos csizmadia mester, továbbá Glatter Vilmos miskolczi lakos vattagyáros és néhai Fried Dávid szintén miskolczi volt lakos ügyvéd vérszerinti rokonaik.

Árvák, nem árvákkal szemben előnyben részesülnek.

Az alapítvány kezelése Miskolcz város tanácsára bízott és a pályázatra való kihirdetés után beérkező folyamodványok felett is alólírott városi tanács határoz.

Felhivatnak tehát mindazok, kik magukat a néhai Hegedűs Gyuláné, szül. Bakos Julianna alapítványa kamatainak elnyerésére jogosítva érzik, hogy felszerelt folyamodványukat, a házasság megkötését igazoló anyakönyvi kivonattal bezárólag folyó év április 30-ik napjáig Miskolcz város tanácsához nyujtsák be.

Kelt Miskolczon, 1902. febr. 21.

A városi tanács.

Pallaghy,

v. I. tanácsnok, polgármester h.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol — és kéziratokat vissza nem ad

I előfizető iparos. Az iparosok nem tartoznak a nevezett pénztár kötelékébe.

Nyilt-tér.

Utazáskor felette alkalmas!

Rövid használat után nélkülözhetlen.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva!

(Bizonyítvány Bécs, 1887. jul. 8.)

Kalodont

Nélkülözhetetlen

Fogcréme

Előkelő szakférflak bizonyítják, hogy a fogak és a száj szorgos ápolása elmulasztatlan egészségünkre. Ugyanis a gyomorbetegségek ezáltal elkerülhetők. A „Kalodont” a legmegbízhatóbb szernek bizonyult, melynek hatása a fogak tisztítására igen kitűnő.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Mindennemű

kész hintórészek kaphatók

ÁGI LAJOS

vasárúk és kocsirészek raktárában

Budapest IX., Üllő-ut 61.

Továbbá gazdasági eszközök, mindennemű rúdvasak, kocsi-rúgó aczélok, olaj, félolaj és kenőcsös tengelyek, kovács és bognárszerszámok legjobb minőségben.

Képas árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Szőlő-oltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli melyből, oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. Ara 6 frt.

Diócsemeték. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt. Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, a kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek minde nekinek nagy szolgálatot tesznek. Czím: „Érmelléki első szőlő-oltvány telep”, Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid

SIKERÜLT!!

néhány gyáros és nagykereskedőtől egy bizonyos áru-raktárt kapni, mely czikkeket

szabott gyári árákon

vagyok köteles árusítani, minek következtében a n. é. közönség legolcsóbban szerezhetheti be árucikkeit. Alant felsorolok néhány cikket az áruraktárból tájékozás végett, hogy a n. é. közönség az olcsóságokról meggyőződést szerezzen.

Férfi és női fegyházban kötött **harisnyák**, 6 pár 1 frttől felj.

Gyermek-harisnyák, 6 pár 80 krtól feljebb.

Zsebkendők vászonból, 12 drb. 1 frt 80 krtól feljebb.

Gyermek-zsebkendők, 12 db. 60 krtól feljebb

1 vég Rumburger **vászón** 3.75.

1 vég I. creas ezelőt 10, most 6.50.

1 vég **sifon** ezelőt 10, most 6.50.

Picke, ezelőt 40 kr., most 25.

Férfi ingek, legjobb minőség. 90 krtól feljebb.

Női ingek 45 krtól feljebb.

Női kötények 20 krtól feljebb.

1 drb. selyem cloth **paplan** minszinben, 4 frt és 5 frt 50 kr.

1 pár 2 ág, 7 m. hosszú **csipkefüggöny** 1 frt 80 krtól feljebb.

Csipkefüggöny 1 m. 12 kr. s felj.

1 pár finom **bőrkezttyü** 35, 50, 65 és 70 kr.

6 drb. **gallér**, lefinomabb, 90 kr.

6 pár **kézeltő**, legfin., 1 frt 80 kr.

Legfin. **nyakkendők** 10—50 kr.

Különféle **blousok**, alsó-**szoknyák**, **ágyterítők** és **abroszok**, **pamutok**, **illatszerek**, **szappanok** és különféle rövidárúk.

A nagyérdemű közönség eddigi bizalmát továbbra is kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

PÁDITS SÁNDOR bizományos Korona-szálloda mellett.

SZELENYI és TÁRSA Miskolcz

Széchenyi-utca 34. szám.

Ájándjuk
a legdivatosabb anyagokkal

dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDANKAT

meghívók,

tánczrendek,

belépő-jegyek,

eljegyzési értesítések,

esküvői meghívók

elkészítésére.

Könyvnyomda ≈

≈ **Könyvkötészet**

Doboz-gyár ≈

Pontos kiszolgálás. ~ Elegáns kiállítás.

Könyv- és hírlap-kiadó vállalat.

A „SZABADSÁG” kiadó-hivatala.